

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/798/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113228439
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6113228439.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Ivica Hanuskovej, v právnej veci žalobcu PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, P. O. BOX 41, IČO: 47 233 516, proti žalovanej P. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., Q. X, zastúpenou Advokátskou kanceláriou URBÁNI & Patners, s. r. o., so sídlom v Banskej Bystrici, Skuteckého 17, IČO: 36 646 181, o zaplatenie 2.384,20 EUR s prísl., na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 17C/129/2014-86 zo dňa 28. 05. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalovanej okresný súd uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 595,85 EUR s 9,5 % úrokom z omeškania ročne od 13. 09. 2011 do zaplatenia, mení tak, že žalobu zamietá.

Žalovaná má nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

Výrok, ktorým okresný súd žalobu vo zvyšku zamietol, zostáva týmto rozhodnutím nedotknutý.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 595,85 EUR spolu s 9,5 % úrokom z omeškania ročne od 13. 09. 2011 do zaplatenia v splátkach po 50 EUR mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci, počnúc mesiacom júl 2015, pod hrozbou straty výhody splátok. Vo zvyšku žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanej trovy právneho zastúpenia vo výške 151,38 EUR v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia na účet právneho zástupcu žalovanej.

2. Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal zo žaloby, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia 2.384,20 EUR s prísl. s odôvodnením, že medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 07. 05. 2010 uzavretá zmluva o revolvingovom úvere č. 8200029617, na základe ktorej poskytol žalovanej úver vo výške 1.500 EUR, ktorý mala žalovaná splácať v 36 mesačných splátkach po 85,15 EUR. Pretože žalovaná bola v omeškaní s 5. splátkou viac ako tri mesiace a dovtedy uhradila sumu 596,05 EUR, žalobca vyhlásil splatnosť úveru. Žalovanej ku dňu 12. 09. 2011 zostala povinnosť uhradiť sumu 2.469,35 EUR, a plnila len v sume 85,15 EUR.

Žalovaná namietala platnosť zmluvy, pretože nebola dodržaná písomná forma zmluvy, zmluva neobsahovala obligatórne náležitosti a obsahovala neprijateľné podmienky. Žalovaná podpísala žiadosť o úver 04. 05. 2010, kedy bol vyplnený bod 5 na čo žalobca dodatočne doplnil bod 6, ktorý žalovaná neakceptovala. Oznámenie o schválení úveru bolo podpísané len žalobcom. Žalovanej bola poskytnutá suma 1.277,05 EUR a nie dohodnutá suma 1.500 EUR.

3. Okresný súd zistil, že žiadosťou zo dňa 04. 05. 2010 žalovaná požiadala o úver vo výške 1.500 EUR. Žalobca dňa 06. 05. 2010 žiadosti o úver vo výške 1.500 EUR vyhovel. Oznámením zo dňa 07. 05. 2010 žalobca oznámil schválenie úveru 1.500 EUR, ktorý mala žalovaná splácať v mesačných splátkach po 85,15 EUR po dobu 36 mesiacov s dátumom prvej splátky 25. 06. 2010 a poslednej splátky 25. 05. 2013. V oznámení uviedol RPMN 66,18 %, ročnú úrokovú sadzbu 70 %, zmluvnú odmenu 1.788,35 EUR, priemernú hodnotu RPMN 48,65 %.

4. Okresný súd mal za to, že v posudzovanom prípade išlo o spotrebiteľskú zmluvu a že zo strany žalobcu žalovanej zmluva o spotrebiteľskom úvere v písomnej forme predložená nebola. Z dôvodu nedodržania písomnej formy je zmluva neplatná v zmysle § 46 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Žiadosť žalovanej o poskytnutie úveru, ktorú žalobca označil aj za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, okresný súd posúdil ako návrh na uzavretie zmluvy. V oznámení o schválení úveru zo dňa 07. 05. 2010 chýbali obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalobca pri poskytnutí úveru požadoval od žalovanej odmenu za úver 1.788,35 EUR uvedenú v oznámení o schválení úveru a sumu 1.185,29 EUR ako odmenu za poskytnutie každého revolvingu (z poskytnutej čiastky revolvingu 858,31 EUR). Požadovanie odmeny viac ako 100 % poskytnutého úveru je v rozpore s dobrými mravmi. V žiadosti o poskytnutie úveru, v bode 6, chýbal údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov. Uvedenie iba predpokladanej výšky RPMN nezodpovedá § 4 ods. 2 písm. j) zák. č. 258/2001 Z. z., lebo údaj označený ako predpokladaný spôsobuje stav právnej neistoty spotrebiteľa ako slabšej stránky zmluvného vzťahu, kedy spotrebiteľ nevie, či je vzťah pre neho výhodný. Nebola splnená podmienka uvedenia výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. i), ani špecifikácia poplatkov podľa § 4 ods. 4 zák. č. 258/2001 Z. z. Vzhľadom na to, že žiadosť ani oznámenie neobsahujú obligatórne údaje, poskytnutý úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Ďalej okresný súd uviedol, že text Zmluvných dojednaní je písaný minimálnou veľkosťou písma a bez použitia optických pomôcok je takýto text voľným okom nečitateľný, čo spochybňuje, že sa žalovaná s textom zmluvných dojednaní oboznámila. Také zmluvné dojednanie predstavuje nekalú prax, ktorá nepožíva právnu ochranu podľa smernice Rady č. 93/13/EHS z 05. 04. 1993 a § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

5. Vzhľadom na to, že okresný súd nepovažoval zmluvu o spotrebiteľskom úvere za platne uzavretú, vzťah medzi žalobcom a žalovanou posudzoval ako plnenie získané z neplatného právneho úkonu a bezdôvodné obohatenie podľa § 451 Občianskeho zákonníka. Z karty žalovanej aj z tvrdenia žalobcu mal preukázané, že žalovaná čerpala sumu 1.277,05 EUR a že uhradila sumu 681,20 EUR. Na strane žalovanej, teda, došlo k bezdôvodnému obohateniu o sumu 595,85 EUR, na úhradu ktorej sumy okresný súd žalovanú zaviazal. Okresný súd žalovanú zaviazal aj na úhradu 9,5 % úroku z omeškania od 13. 09. 2011 do zaplatenia v súlade so žalobou a nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z. Vzhľadom na nepriaznivú finančnú situáciu žalovanej povolil v zmysle § 160 ods. 1 OSP zaplatiť peňažné plnenie v určených mesačných splátkach.

6. Keďže okresný súd žalobe nevyhovel v celom rozsahu, vo zvyšku žalobu zamietol

7. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 39, § 41, § 43c ods. 1, § 44 ods. 1, 2, § 46 ods. 1, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, § 2 písm. a), b), § 4 ods. 1, ods. 2 písm. h), i), j), k), ods. 4 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu 07. 05. 2010..

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP. Žalobca mal úspech v jednej štvrtine a žalovaná v rozsahu troch štvrtín a preto podľa pomeru úspechu úspešnej žalovanej priznal náhradu trov v rozsahu jednej polovice trov právneho zastúpenia zo sumy 302,75 EUR za 2 úkony právnej služby po 101,25 EUR, za jeden úkon vo výške 1 zo sumy 101,25 EUR + paušálnu sumu náhrad 2 x 8,04 EUR a 1 x 8,39 EUR podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z.

8. Žalovaná vo včas podanom odvolaní zo dňa 13. 07. 2015 namietala, že okresný súd sa nevysporiadal s obranou žalovanej a neskúmal aj premlčanie nároku podľa § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. Na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru / zmluva o revolvingovom úvere č. 8200029617 boli žalovanej vyplatené finančné prostriedky 10. 05. 2010, čo vyplýva z karty klienta, pričom žaloba bola na súde podaná 14. 10. 2013. Okresný súd rozhodnutie odôvodnil ako bezdôvodné obohatenie a žalovaná

má za to, že v čase podania žaloby uplynula dvojročná premlčacia doba v zmysle § 107 Občianskeho zákonníka, na čo mal súd prihliadnuť z úradnej povinnosti. Premlčanie je podstatná skutočnosť, na ktorú mal prihliadnuť podľa § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Navrhla rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Súčasne uplatnila trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 131,57 EUR ako odmenu za jeden úkon právnej služby 101,25 EUR + paušálna suma náhrad 8,39 EUR + DPH 21,93 EUR.

9. Žalobca sa k odvolaniu žalovanej nevyjadril.

10. Súd prvej inštancie napadnuté rozhodnutie vydal v čase účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (do 30. 06. 2016) a odvolací súd vo veci rozhodol po nadobudnutí účinnosti zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) od 01. 07. 2016, ktorý sa vzťahuje aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa 470 ods. 2, veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Nová právna úprava rešpektuje účinok procesných podaní urobených do 30. 06. 2016 v zmysle princípu právnej istoty a legitímnych očakávaní strán sporu v konaní, ktoré neskončilo za účinnosti skoršej právnej úpravy.

11. Krajský súd doručil stranám sporu podľa § 382 CSP výzvu na vyjadrenie sa k právnemu posúdeniu veci a použitiu ustanovení Civilného sporového poriadku, Občianskeho zákonníka a Zákona o spotrebiteľských úveroch s tým, že okresný súd prekročil žalobný návrh, pretože žalobca sa nedomáhal vydania bezdôvodného obohatenia. Krajský súd vychádzal z toho, že podľa § 216 ods. 1 CSP, súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu a podľa § 216 ods. 2 CSP môže súd prekročiť žalobný návrh a prisúdiť viac, než čoho sa strany domáhajú iba vtedy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Pokiaľ súd vychádzal zo skutkového zistenia, že spotrebiteľská zmluva, z ktorej žalobca uplatňoval peňažné plnenie nebola uzavretá a z toho dôvodu je neplatná, mal žalobný návrh zamietnuť a nezaoberať sa ďalej prípadným bezdôvodným obohatením, o ktorom by mohol rozhodnúť iba za predpokladu pripustenia zmeny žaloby.

12. Na výzvu odvolacieho súdu odpovedala iba žalovaná, ktorá uviedla, že sa jedná o spotrebiteľský spor v zmysle § 290 a nasl. CSP, odvolací súd by mal posudzovať neplatnosť zmluvy podľa § 39 Občianskeho zákonníka a zaoberať sa premlčaním nároku podľa § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. Navrhla, aby odvolací súd posudzoval neplatnosť zmluvy z hľadiska jej rozporu s dobrými mravmi, aby súd vykonal aj právne posúdenie neprijateľných zmluvných podmienok podľa § 52 - § 54 Občianskeho zákonníka. Navrhla, aby krajský súd rozhodnutie okresného súdu zmenil, žalobu zamietol z dôvodu neplatnosti zmluvy a priznal žalovanej náhradu trov konania.

13. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP vo výroku, ktorým žalovanej uložil povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie zmenil, pretože nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

14. Podľa § 290 CSP spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z., o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 písm. g), h) i) zák. č. 258/2001 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,

h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,

i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,

Podľa § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 44 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu. Podľa § 44 ods. 2, prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Podľa § 53 ods. 3, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Podľa § 107 ods. 2 najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, účinného od 01. 05. 2014, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

15. Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal zo žaloby, ktorá bola odôvodnená tým, že strany sporu uzavreli dňa 07. 05. 2010 zmluvu o revolvingovom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej

úver vo výške 1.500 EUR. Uvedenú zmluvu o spotrebiteľskom úvere považoval za neplatnú, pretože zmluva nebola predložená žalovanej v písomnej forme. Návrh na uzavretie zmluvy a oznámenie žalobcu ako veriteľa o schválení úveru nepovažoval za uzavretú zmluvu. Okresný súd mal preukázané, že žalovanej boli poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 1.277,05 EUR, z ktorých žalovaná vrátila sumu 681,20 EUR, a teda na strane žalovanej došlo k bezdôvodnému obohateniu v sume 595,85 EUR, a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť uvedenú sumu žalobcovi.

16. V posudzovanej veci nebolo medzi stranami sporné, že predmet konania má základ v spotrebiteľskom vzťahu a vyplýval zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200029617, ktorú strany sporu uzavreli 06. 05. 2010. Ide, teda, o spor s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy CSP. Nebolo sporné, že obsah formulárovej žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru vypracoval žalovaný, ktorý formuloval obsah zmluvy a zmluvné podmienky, a ako veriteľ bol povinný riadiť sa ustanoveniami zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v čase uzavretia zmluvy.

17. Okresný súd založil svoje rozhodnutie o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného na zistení, že žiadosť žalovanej, ktorú žalobca označil aj za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, bol iba návrh na uzavretie zmluvy a zo strany žalobcu ani žalovanej nebola predložená zmluva o spotrebiteľskom úvere v predpísanej písomnej forme. Takáto zmluva je pre nedodržanie písomnej formy neplatná v zmysle § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Navyše samotný žalobca v žalobe tvrdil, že zmluva bola uzavretá 07. 05. 2010, ktorým dňom bolo datované oznámenie veriteľa o schválení úveru. Ako ďalší dôvod neplatnosti zmluvy okresný súd uviedol, že veriteľ požadoval odmenu vo výške viac ako 100 % poskytnutého úveru čo je v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca v oznámení o schválení úveru zo dňa 07. 05. 2010 požadoval odmenu za úver 1.788,35 EUR, (č. I. 3), kým odmena uvedená v Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru / Zmluva o revolvingovom úvere, ktorú podpísal žalobca 06. 05. 2010, je uvedená odmena 1.565,40 EUR. Veriteľ tiež požadoval odmenu 1.185,29 EUR za poskytnutie každého revolvingu vo výške 858,31 EUR (č. I. 4).

18. Krajský súd považuje za správne skutkové a právne závery okresného súdu o tom, že posudzovaná zmluva o revolvingovom úvere nebola vyhotovená v predpísanej písomnej forme. Strany sporu ničím nespochybnili zistenie okresného súdu, že Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru / Zmluva o revolvingovom úvere č. 8200029617, ktorú podpísala žalovaná 04. 05. 2010 a žalobca 06. 05. 2010 (č. I. 4) sa nezhodovali s údajmi, ktoré boli uvedené v Oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 07. 05. 2010 (č. I. 3), pričom ide o povinné zmluvné náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. g), h) i) zák. č. 258/2001 Z. z., čo správne konštatoval aj okresný súd, ktorý poukázal na chýbajúce údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. i), a konečnej splatnosti úveru podľa § 4 ods. 2 písm. g) a špecifikácii poplatkov podľa § 4 ods. 4 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Pritom zo žaloby veriteľa vyplývalo, že za záväzné údaje, na základe ktorých uplatnil žalobný nárok, považoval údaje, ktoré boli uvedené v oznámení o schválení úveru a v karte klienta. Keďže povinné údaje, uvedené v oznámení veriteľa o schválení úveru zo dňa 07. 05. 2010 netvorí súčasť písomnej zmluvy, lebo neboli uvedené v návrhu zmluvy, ktorý podpísala žalovaná dňa 04. 05. 2010 a veriteľ dňa 06. 05. 2010, oznámenie veriteľa treba považovať za nový návrh zmluvy podľa § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Nebolo sporné ani zistenie okresného súdu, že veriteľ jednostranne zmenil podmienky zmluvy, lebo v žiadosti o poskytnutie úveru je uvedená odmena veriteľa 1.565,40 EUR, a v oznámení dlžníkovi je odmena vo výške 1.788,35 EUR. Veriteľ v oznámení o schválení úveru požadoval odplatu za poskytnutie služby (odklad splátok) vo výške 222,95 EUR, ktorá bola realizovaná už pri poskytnutí úveru (1.500 - 222,95 = 1.277,05). Veriteľ jednostranne zmenil aj výšku revolvingu, ktorý bol v návrhu zmluvy v sume 858,31 EUR, ale v oznámení veriteľa je uvedená výška revolvingu 993,43 EUR.

19. Okresný súd urobil záver o neplatnosti právneho úkonu aj z dôvodu rozporu s dobrými mravmi na základe zistenia, že odmena veriteľa je uvedená vo výške viac ako 100 % poskytnutého úveru. Odplata, ktorú veriteľ požadoval od spotrebiteľa, prevyšuje výšku poskytnutého úveru, takáto odmena veriteľa je v rozpore s dobrými mravmi, naplňuje znaky úžery, lebo plnenie poskytnuté veriteľom je vzhľadom na požadovanú odplatu vo vzájomnom hrubom nepomere. Uvedené dôvody postačovali na záver o neplatnosti zmluvy, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné zaoberať sa ďalšími dôvodmi neplatnosti zmluvy vyplývajúcimi zo zistenia okresného súdu, že predložený text Zmluvných dojednaní (č. I. 5) je písaný minimálnou veľkosťou písma, a z toho dôvodu nečitateľný.

Na základe vyššie uvedených skutočností sa odvolací súd stotožnil so záverom okresného súdu, ktorý považoval posudzovaný zmluvný vzťah za absolútne neplatný právny úkon podľa § 3 ods. 1, § 39, § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

20. Krajský súd sa zaoberal správnosťou procesného postupu okresného súdu z toho hľadiska, či okresný súd neprekročil žalobou uplatnený nárok. Odvolací súd nezistil, že by okresný súd neposudzoval vec z hľadiska skutkového stavu, ktorý vyplýval z odôvodnenia žaloby. Žalobca odôvodnil žalobný nárok úverovou zmluvou, ktorú považoval okresný súd za neplatnú. S dôvodmi neplatnosti úverovej zmluvy sa odvolací súd stotožnil a vo svojom rozhodnutí vychádza z toho, že postup okresného súdu vyplýval z ustanovenia § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, aj keď to v odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd výslovne neuviedol. Okresný súd posúdením neplatnosti zmluvy a bezdôvodného obohatenia správne aj bez návrhu prihliadol na nemožnosť uplatnenia práva a na zákonné dôvody, ktoré bránili priznať veriteľovi plnenie voči spotrebiteľovi. Žalovaný spotrebiteľ súčasne namietal dôvody neplatnosti zmluvy.

21. Okresný súd v konaní zistil, že bezdôvodné obohatenie na strane žalovanej vzniklo prijatím plnenia z neplatného právneho úkonu a tento záver nebol stranami sporu spochybnený. Okresný súd ale nezisťoval, či nedošlo k premlčaniu plnenia na vydanie bezdôvodného obohatenia z neplatného právneho úkonu, na čo žalovaná poukazovala v odvolaní. Z toho dôvodu sa odvolací súd v zmysle § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa zaoberal predovšetkým námietkou premlčania, pričom vychádzal zo skutočností, ktoré boli nesporne zistené už v konaní na súde prvého stupňa.

22. Nebolo sporné, že bezdôvodné obohatenie na strane žalovanej vzniklo 10. 05. 2010 peňažným plnením, ktoré žalobca poskytol žalovanej na základe neplatnej spotrebiteľskej úverovej zmluvy. Trojročná objektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia začala plynúť dňom nasledujúcim po nadobudnutí bezdôvodného obohatenia. Keďže žaloba bola podaná na súde až 14. 10. 2013, už pred podaním žaloby došlo k uplynutiu objektívnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vzájomný vzťah subjektívnej a objektívnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí aj napriek tomu, že dotknutej osobe, ktorá má právo na vydanie bezdôvodného obohatenia subjektívna premlčacia doba neuplynula.

Na uvedené skutočnosti odvolací súd prihliadol a z toho dôvodu, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je premlčaný bez toho, aby posudzoval správnosť právnych záverov okresného súdu vo veci samej, rozsudok okresného súdu zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol. Pokiaľ je totiž nárok žalobcu premlčaný, neexistuje dôvod na posudzovanie správnosti rozhodnutia okresného súdu, ktorý vec rozhodol bez vyriešenia otázky premlčania nároku.

22. Výrok, ktorým krajský súd rozhodol, že žalovaná má nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, (prvostupňového aj odvolacieho) je odôvodnený tým, že v konaní bola úspešná žalovaná a podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

23. Výrok, ktorým bola žaloba vo zvyšnej časti zamietnutá nebol napadnutý odvolaním a v tejto časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

24. Rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).